

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXIII. — Izdan in razposlan dné 5. junija 1891.

(Obsega štev. 63.—68.)

63.

Razglas trgovinskega ministerstva z dné 8. maja 1891. l.

o prenosu dopustila za lokalno železnico Celje-Šoštanj-Velenje na štajerski deželni odbor in o izpremeni nekaterih določil v dotični Najviši dopustilnici.

Na podstavi Najvišega odločila z dné 16. aprila t. l. se je stavbnima podjetnikoma Danijelu pl. Lappu in Edvardu Klemensiewiczzu na Dunaji dné 21. novembra 1889. dodeljeno Najviše dopustilo za gradnjo in obrat lokalne, iz Celja črez Šoštanj v Velenje idoče železnice s pravilno raztečino preneslo na štajerski deželni odbor, ter so se vsled tega določila §§. 6. in 11. v Najviši, za ome-njeno železnico izdani dopustilnici z dné 21. no-vembra 1889. l. (Drž. zak. št. 2. iz leta 1890.) izpremenila, oziroma dopolnila takó-le:

§. 6., odstavek 2. naj se glasí:

„Izdaja predstvenih zadolžnic, katere se sméjo glasiti samó na avstrijsko veljavo, izključena je toliko in dotle, dokler se njih obrestovanje in raz-dolžitev ne spozná za stalno zagotovljeno po izka-zilih, katere naj preskuša je trgovinsko ministerstvo.“

(Slovenisch.)

V §. 11. naj se točka 1., 2., 3. in 4., odsta-vek 1. glasi:

„1. Da se določi odkupščina, seštejejo se letni čisti donosi, ki jih je podjetje imelo v posled-njih treh, pred samim odkupom sklenjenih letih; od tega se odbijejo čisti donosi najslabejših dveh lét in potém se izračuni čisti donos ostalega leta.

Ako bi se pak odkup opravil pred iztekom tretjega obratnega leta, izračuniti je odkupščino po dokazanem najvišem letnem donosu let pred odkupom.

2. Kadar bi pak po določilih 1. odstavka naj-deni čisti donos ne dosegel vsaj letnega zneska, ki je potreben za obrestovanje in počrtežno razdolžitev zadolžnic štajerskega zajma za deželne železnice, izdanih v dobavo resnične napravne glavnice, tedaj se ta za počrtežno obrestovanje in razdolžitev po-trebni letni znesek določi za čisti donos, ki ga je jemati v podstavo za odméro odkupščine.

Če se za podjetje, ki je predmet pričujoče do-pustilnice, sestavi delniška družba, tedaj naj na mesto spredaj oznamenjenega letnega zneska stopi tisti letni znesek, ki je enak letnini, potrebni za obrestovanje in razdolžitev z dovolilom državne uprave izdanih predstvenih zadolžnic, s prišteto tisto letnino, ki je potrebna za petodstotno obre-stovanje delniške, po državni upravi za dopuščeno

železnico dovoljene glavnice in pa za nje razdolžitve v času, dokler traja dopustilo.

3. Odškodnina, ki jo bode dati, bodi v tem, da se koncesionarjem v še ostali dobi dopustila izplačuje donos v zmislu odstavka 1., oziroma ako bi nastopil kak v odstavku 2. omenjeni slučaj, takaj navedeni letni znesek v poluletnih obrokih po dospelosti.

4. Državi se pridržuje pravica, plačati kadarkoli namesto še ne dospelih letnih plačil glavnico, enako znesku glavnične, računč obresti od obresti, po pet od sto na leto diskontovane vrednosti onih plačil, ki jih je po določilih odstavka 3. opravljati poluletno, ali pa vsaj enako nominalnemu znesku zadolžnic štajerskega zajma za deželne železnice, izdanih v dobavo resnične napravne glavnice.

Če se za podjetje, ki je predmet pričujoče dopustilnice, sestavi delniška družba, tedaj bodi spredaj omenjeno glavnično plačilo enako znesku predstvenih zadolžnic, katere niso o dobi odkupa po dovoljenem razdolžilnem črteži še razdolzene, prištevši glavnično, računč obresti od obresti, po pet od sto na leto diskontovano vrednost onih plačil, ki jih je po določilih odstavka 3. poluletno plačevati poleg zneskov, potrebnih za obrestovanje in razdolžitve predstvenih zadolžnic.

Bacquehem s. r.

64.

Razglas trgovinskega ministerstva z dné 13. maja 1891. l.

o dodatnih določilih k predpisom o preskusu in kolkovanji kovinskih shramb za špirit (Drž. zak. št. 44. iz leta 1891.).

Na podstavi ukaza trgovinskega ministerstva z dné 17. februarja 1872. l. (Drž. zak. št. 17.) izdala je c. k. prvomérska komisija dodatek k predpisom o pripuščanju kovinskih shramb za špirit v preskus in kolkovanje (Drž. zak. št. 44. iz leta 1891.).

Natančnejša določila o tém se bodo objavila v Ukazniku za méroskustvo.

Bacquehem s. r.

65.

Razglas poljedelskega ministerstva z dné 21. maja 1891. l.

o poljedélskem in gozdarskem poskustvu v Avstriji.

Ob enem razveljavljajoč dosedanja ustanovila (štatute) z dné 13. septembra 1874. l., z dné 2. januarja 1869. l. in pa z dné 8. julija 1875. l., blagovolilo je Njegovo c. in k. apostoljsko Veličanstvo z Najvišim odločilom z dné 15. aprila 1891. l. najmilostiveje potrditi spodaj podana ustanovila za kmetijsko-kemijsko poskuševališče na Dunaji, za kemijsko-fizijologijsko poskuševališče za vinstvo in sadijarstvo v Klosterneuburgu, za kmetijsko-kemijsko poskuševališče v Gorici, in pa za državni gozdarski zavod.

Falkenhayn s. r.

I. Ustanovilo

c. k. kmetijsko-kemijskega poskuševališča na Dunaji.

§. 1.

Naloga c. k. kmetijsko-kemijskega poskuševališča na Dunaji obsega tá-le opravila:

Izvrševati strogo znanstvene raziskave gledé živalske in rastlinske produkcije, in pa preiskave in preskušnje (razkroje), katere so neposredno v zvezi s kmetijsko prakso, sosebno pa preiskave in prigled različnih gnojil in krm; poté opravljati razkrojne, fizijološke in mikroskopske preiskave na ukaz poljedelskega ministerstva, ali pa na zahtevo oblastev, društev in zasebnikov; nadalje razširjati rezultate svojih raziskav z besedo in pismom; vaditi poljedelske kemike; dajati tistim, kateri se bavijo s kmetijstvom, potrebne svéte ter jih podučevati in pa napravljati strokovne informacije za poljedelsko ministerstvo in druga oblastva po splošnih vodilih, katera mu dá omenjeno ministerstvo.

§. 2.

Osebe kmetijsko-kemijskega poskuševališča sestoji iz ravnatelja kot načelnika zavodu in pa iz potrebnih pomočnih oseb: pristavov, aspirantov (znanstvenih pomagačev) in laborantov.

Ravnatelj je v VI. činovnem razredu ter po činu, prejemkih in pravicah do pokojnine enak rednim profesorjem visoke šole za zemljedelstvo na Dunaji.

Pristavi so v IX. činovnem razredu. Aspiranti prejemljejo na leto pripomočka (adjuta) nekateri 500, drugi 600 goldinarjev ter se morejo vzeti v prisego po enoletni, popolnoma zadostujoči poskusni praksi, katera se jim šteje v služabno, za izméro pokojnine zaračunívno dobo.

Laboranti prejemljejo poleg zakonite dejalnostne priklade 400 goldinarjev letne plače.

Ravnatelja imenuje po nasvetu poljedelskega ministerstva Njegovo Veličanstvo, pristave, aspirante in laborante pa poljedelsko ministerstvo.

Ravnateljstvu more poljedelsko ministerstvo dati pravico, da vzprejema prostovoljce (volontarje), kateri brez plače opravljajo sebi odkazana dela ter niso s poskuševališčem v nobenem služabnem razmerji, in pa tudi da strokovnim interesentom v izvrševanje déla, ki jih namerjajo, in pa za vajo odkazuje proti neki določeni pristojbini delovna mesta, priprave in trošila zavodova.

§. 3.

Dolžnosti in pravice poskuševališkega osebja se bodo ustanovile s posebnim navodilom.

§. 4.

Pristojbine, katere je preskuševališču plačevati za opravljena dela in za rabo delovnih mest (§. 2.), ustanové se s posebno tarifo.

§. 5.

Poskuševališče ima pravico izdajati listine o resničnih rezultatih takih izvršenih preiskav in prekušenj (razkrojev), katere so neposredno v zvezi s prakso kmetijstva in pa s tehnično uporabo njegovih surovin. Te listine potrebujejo za svojo veljavnost, da jih podpiše ravnatelj in da se jim pritisne pečat poskuševališča.

§. 6.

Kakó objavljati znanstvene rezultate déla, izvršenih na poskuševališči, to ustanóvi poljedelsko ministerstvo.

II. Ustanovilo

c. k. kemijsko-fizijologijskega poskuševališča za vinstvo in sadijarstvo v Klosterneuburgu.

§. 1.

Naloga c. k. kemijsko-fizijologijskega poskuševališča za vinstvo in sadijarstvo v Klosterneuburgu obsega ta-le opravila:

Izvrševati strogo znanstvene raziskave v vsem področji vinstva in sadijarstva, prirejanja vina in kemije o vrenji v najširšem zmislu, in pa vseh vinskih in sadnih bolezni, in pa opravljati na zaukaz poljedelskega ministerstva ali na zahtevo oblastev, društev in zasebnikov preiskave in preskušnje, ki so neposredno v zvezi s prakso vinstva in sadijarstva, vinskega prirejanja in kletarstva; nadalje razširjati rezultate svojih raziskav z besedo in pismom, vaditi vinogradnike in sadjarje; dajati tistim, kateri se bavijo s kmetijstvom, potrebne svéte ter jih podučevati, in pa napravljati strokovne informacije za poljedelsko ministerstvo in druga oblastva po splošnih vodilih, katera mu dá omenjeno ministerstvo.

§. 2.

Osebe kemijsko-fizijologijskega poskuševališča za vinstvo in sadijarstvo sestóji iz ravnatelja kot načelnika zavodu in pa iz potrebnih pomožnih oseb: pristavov, aspirantov (znanstvenih pomagáčev) in laborantov.

Ravnatelj je v VI. činovnem razredu ter po činu, prejemkih in pravicah do pokojnine enak rednim profesorjem visoke šole za zemljedelstvo na Dunaji.

Pristavi so v IX. činovnem razredu.

Aspiranti prejemljejo na leto pripomočka (adjuta) nekateri 500, drugi 600 goldinarjev ter se morejo vzeti v prisego po enoletni, popolnoma zadostujoči poskusni praksi, katera se jim šteje v služabno, za izméro pokojnine zaračunívno dobo.

Laboranti prejemljejo poleg zakonite dejalnostne priklade 400 goldinarjev letne plače.

Ravnatelja imenuje po nasvetu poljedelskega ministerstva Njegovo Veličanstvo, pristave, aspirante in laborante pa poljedelsko ministerstvo.

Poljedelsko ministerstvo more ravnateljstvu dati pravico, da vzprejema prostovoljce (volontarje), kateri brez plače opravljajo sebi odkazana dela ter niso s poskuševališčem v nobenem služabnem razmerji, in pa tudi da strokovnim interesentom v izvrševanje déla, ki jih namerjajo, in pa za vajo odkazuje proti neki določeni pristojbini delovna mesta, priprave in trošila zavodova.

§. 3.

Dolžnosti in pravice poskuševališkega osebja se bodo ustanovile s posebnim navodilom.

§. 4.

Pristojbine, katere je preskuševališču plačevati za opravljena dela in pa za rabo delovnih mest, ustanové se s posebno tarifo.

§. 5.

Poskuševališče ima pravico, izdajati listine o resničnem rezultatu preiskav in preskušenj (razkrojev), katere so neposredno v zvezi s prakso vinstva in sadijarstva in pa s tehnično uporabo surovin téh dvéh kmetijskih predelov. Te listine potrebujejo za svojo veljavnost, da jih podpiše ravnatelj in da se jim pritisne pečat poskuševališča.

§. 6.

Kakó objavljati znanstvene rezultate dél, izvršenih na poskuševališči, to ustanovi poljedelsko ministerstvo.

III. Ustanovilo

c. k. kmetijsko-kemijskega poskuševališča v Gorici.

§. 1.

Naloga c. k. kmetijsko-kemijskega poskuševališča v Gorici obsega tále opravila:

Pospeševati sè strogo znanstvenimi raziskavami kmetijstvo v južnih deželah avstrijskih in sicer posebno se oziraje na tamkaj najvažnejši dvé vrsti produkcije, namreč na svilarstvo in vinstvo; na dalje opravljati preiskave in preskušnje (razkroje), katere so neposredno v zvezi s prakso kmetijstva sploh in posebnost še s prakso svilarstva in vinstva, in opravljati preiskave vseh bolezni, ki se na to stran pokazujejo, posebnost pa preiskavati in prigledovati razna gnojila in krme (piče), in pa na zaukaz poljedelskega ministerstva ali na zahtevo oblastev, društev ali zasebnikov izvrševati razkrojne, fiziologijske in mikroskopske preiskave; nadalje razširjati rezultate svojih raziskav s besedo in pismom; vaditi kmetijske kemike, svilarje in vinogradnike; dajati tistim, kateri se bavijo s kmetijstvom, potrebne svete ter jih podučevati, in pa napravljati strokovne informacije za poljedelsko ministerstvo in druga oblastva po splošnih vodilih, katera mu dá omenjeno ministerstvo.

§. 2.

Osebjem kmetijsko-kemijskega poskuševališča v Gorici sestoji iz ravnatelja kot načelnika zavodu in pa iz potrebnih pomožnih oseb: pristavov, aspirantov (znanstvenih pomagačev) in laborantov.

Ravnatelj je v VI. činovnem razredu ter po činu, prejemkih in pravicah do pokojnine enak

rednim profesorjem visoke šole za zemljedelstvo na Dunaji.

Pristavi so v IX. činovnem razredu.

Aspiranti prejemljejo na leto pripomočka (adjuta) nekateri 500, drugi 600 goldinarjev ter se morejo vzeti v prisego po enoletni, popolnoma zadostujoči poskusni praksi, katera se jim šteje v služabno, za izméro pokojnine zaračunljivo dobo.

Laboranti prejemljejo poleg zakonite dejalnostne priklade 400 goldinarjev letne plače.

Ravnatelja imenuje po nasvetu poljedelskega ministerstva Njegovo Veličanstvo, pristave, aspirante in laborante pa poljedelsko ministerstvo.

Poljedelsko ministerstvo more ravnateljstvu dati pravico, da vzprejema prostovoljce (volontarje), kateri brez plače opravljajo sebi odkazana dela ter niso s poskuševališčem v nobenem služabnem razmerji, in pa tudi da strokovnim interesantom v izvrševanje dél, ki jih namerjajo, in pa za vajo odkazuje proti neki določeni pristojbini delovna mesta, priprave in trošila zavodova.

§. 3.

Dolžnosti in pravice poskuševališkega osebja se bodo ustanovile s posebnim navodilom.

§. 4.

Pristojbine, katere je poskuševališču plačevati za opravljena dela in pa za rabo delovnih mest, ustanové se s posebno tarifo.

§. 5.

Poskuševališče ima pravico, izdajati listine o resničnem rezultatu takih preiskav, preskušenj (razkrojev), katere so neposredno v zvezi s prakso kmetijstva, posebnost pa s prakso svilarstva in vinstva in pa s tehnično uporabo kmetijskih surovin sploh.

Te listine potrebujejo za svojo veljavnost, da jih podpiše ravnatelj in da se jim pritisne pečat poskuševališča.

§. 6.

Kakó objavljati znanstvene rezultate dél, izvršenih na poskuševališči, to ustanovi poljedelsko ministerstvo.

IV. Ustanovílo

za državni gozdarski poskusni zavod.

§. 1.

Državno gozdarsko poskustvo ima namen, pospeševati dobivanje znanstvenih podstav za umno gozdarstvo in pa vršitev poslednjega s poskusi, preiskavami in preskušnjami (n. p. s prigledovanjem semenja itd.).

Temu namenu ustrezaj c. k. gozdarski poskusni zavod nekoliko sè svojimi raziskavami sam, nekoliko pa tudi s primérno izpodbudo in s primer- nim vodstvom poskusnega delovanja drugih oseb ali združeb.

§. 2.

Té poskuse in preiskave opravljajo:

- a) organi, kateri so stalno nameščeni za poskustvo;
- b) take moči, ki se za poskusne namene uporabljajo sicer le začasno, vendar pa samó in edino za nje;
- c) osebe, katere se ne gledé na svoj drugačen poklic pridobé za opravo posameznih poskusnih del za plačo ali brez plače.

§. 3.

Stalno nameščeni (§. 2. a) so: ravnatelj gozdarskega poskusnega zavoda, pristavi, aspiranti in vrtnar.

Ravnatelj je v VI. činovnem razredu ter po činu, prejemkih in pravicah do pokojnine enak rednim profesorjem visoke šole za zemljedelstvo na Dunaji.

Pristavi so v IX. činovnem razredu. Aspiranti prejemljejo na leto pripomočka (adjuta) nekateri 500, drugi 600 goldinarjev ter se morejo vzeti v prisego po enoletni, popolnoma zadostujoči poskusni praksi, katera se jim šteje v služabno, za izméro pokojnine zaračunívno dobo.

Ravnatelja imenuje po nasvetu poljedelskega ministerstva Njegovo Veličanstvo, pristave, aspirante vrtnarja pa poljedelsko ministerstvo.

Vrtnar prejemlje poleg zakonite dejalnostne priklade 500 goldinarjev letne plače.

§. 4.

O nadaljni pridelitvi organov, ki se sicer samó in edino, ali vendar le začasno uporabljajo v poskustvu (§. 2. b), sosebno ako ti spadajo v državno gozdarsko službo, izdalo bo poljedelsko ministerstvo v vsakem slučaju posebne zaukaze.

§. 5.

Kadar se izbira oseba, katero je pridobiti za posamezne poskuse in preiskave (§. 2. c), tedaj se je ozirati na učitelje visokih šol, ude drugačnih znanstvenih raziskavališč in pa na sposobne organe državne in zasebne gozdarske službe.

Gledé organov zasebne gozdarske službe, ki se privzemajo za poskuse, postopati je dogovorno sè zasebnimi gozdarskimi deželnimi poskuševališči, katera so se ustanovila v posameznih upravnih okoliših.

§. 6.

Dolžnosti in pravice stalno na poskusnem zavodu nameščenega osebja se bodo ustanovile s posebnim navodilom.

§. 7.

Pristojbine, katere je preskusnemu zavodu plačevati za opravljena dela, kakor n. p. preskuševanje gozdnega semenja itd. ustanové se s posebno tarifo.

§. 8.

Zavod ima pravico, izdajati listine o resničnem rezultatu preiskav in preskušenj, katere je izvršila katera v §. 2. lit. a omenjena oseba in katere so neposredno v zvezi s prakso gozdarstva in s tehnično uporabo gozdarskih surovin.

Te listine potrebujejo za svojo veljavnost, da jih podpiše ravnatelj in da se jim pritisne pečat zavoda.

§. 9.

Kako objavljati znanstvene rezultate del, izvršenih na poskusnem zavodu, to ustanoví poljedelsko ministerstvo.

§. 10.

Potrebno pisarniško osebje in pa služabništvo se bo c. k. gozdarskemu poskusnemu zavodu pridalo po ukrepu poljedelskega ministerstva.

66.**Ukaz pravosodnega ministerstva
z dné 23. maja 1891. l.,**

da se krajni občini Hrusice in Kaliště odkazujeta
okolišu okrajnega sodišča v Řičaních na Češkem.

Na podstavi zakona z dné 11. junija 1868. l. (Drž. zak. št. 59.) izločujeta se krajni občini Hrusice in Kaliště iz okoliša okrajnega sodišča v Črnem Kostelci ter se odkazujeta okolišu okrajnega sodišča v Řičaních.

Ta ukaz zadobí moč s 1. dném januarja 1892. l.

Schönborn s. r.

67.**Ukaz finančnega ministerstva z dné
28. maja 1891. l.**

kakó izvršiti zakon z dné 15. junija 1890. l. (Drž. zak. št. 143.) o naredbah proti razširjanju
trtne uši.

V izvršitev zakona z dné 15. julija 1890. l. (Drž. zak. št. 143.) in dodatno k ukazu finančnega ministerstva z dné 6. julija 1890. l. (Drž. zak. št. 144.), se opozarja, da pri vinskih nasadih, kateri so se popolnoma obnovili z novimi trtami, za doseg prostosti od zemljarine ni merodajna površinska méra dotične parcele, in da se samó tedaj, kadar se je najprej én dél parcele zopet nasadil

z novimi trtami, oprostitev od zemljarine smé zahtevati še le potém, če ima dotični dél, kateri se je z nova nasadil, vsaj eno četrť hektarja površine.

Steinbach s. r.

68.**Ukaz pravosodnega ministerstva
z dné 29. maja 1891. l.,**

da se občini Lipowce in Majdan Lipowiecki odkazujeta okolišu okrajnega sodišča v Przemyślaních
v Galiciji.

Na podstavi zakonov z dné 11. junija 1868. l. (Drž. zak. št. 59.) in z dné 26. aprila 1873. l. (Drž. zak. št. 62.) izločujeta se občini Lipowce in Majdan Lipowiecki z graščinami vréd iz okoliša okrajnega sodišča v Glinianích in okrožnega sodišča zloczowskega ter se odkazujeta okolišu okrajnega sodišča v Przemyślaních in okrožnega sodišča brzežanskega.

Ta ukaz zadobí moč s 1. dném januarja 1892. l.

Schönborn s. r.

Popravek.

V XXXVIII. kosu Državnega zakonika iz leta 1890., izdanem dné 15. julija 1890. l., v števí 143., obsegajoči zakon z dné 15. junija 1890. l. o neki izpremeni zakona z dné 27. junija 1885. l. (Drž. zak. št. 3. iz leta 1886.) o naredbah proti razširjanju trtne uši, treba je v členu I., §. 7., prvi vrsti med besedami „trť“ in „ali“ postaviti vejico, ter brati prav: „Ako se nasadí vinskih trť, ali njih déli z najmenj 1/4 hektarno površino“ itd.